اخبار

ارسال بسته حمایت از صنایع آسیب‌دیده از جنگ به هیأت دولت

جانشین وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی گفت: با پیگیری وزیر صمت بسته جامع حمایت از صنایع آسیب‌دیده از جنگ تحمیلی اسرائیل، به هیات دولت ارسال شـده اسـت که در صورت تایید، جزئیات را به واحدهای تولیدی و صنعتی اعلام می‌کنیم.

محمدصـادق مفتح گزارشـی از وضعیـت واحدهای آسـیب‌دیده در جنگ تحمیلی رژیم سفاک اسرائیل ارائه کرد و اظهار داشـت: این بسته شـامل تسهیلات بانکی، تخفیفات مالیاتی و حمایت‌های بیمه‌ای است که به‌زودی برای پشتیبانی از واحدهای تولیدی کشور پس از تایید در هیات دولت، ابلاغ خواهد شد.

وی ادامه داد: در این بسـته سعی شده است واحدهای تولیدی و صنعتی آسیب‌دیده بتوانند از سهمیه ارزی بیشتر، فرصت در بازپرداخت اقساط بانک‌ها و تسهیلات بانکی با بهره‌های پایین بهره‌مند شوند.

جانشین وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور بازرگانی با بیان اینکه کار کارشناسی روی بسته جامع حمایت از صنایع آسیب‌دیده صورت گرفته است، گفت: کارشناسان با گزارشی از تعداد واحدهای آسیب‌دیده و میزان خسارت و راهکارهای پوشش خسارت، اقدامات کارشناسی ارائه کرده‌اند که پس از تصویب در هیات وزیران، اطلاع‌رسانی می‌شود.

وی اضافه کرد: سیدمحمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت به همراه معاونان خود به تازگی از چندین واحد آسـیب‌دیده در جریان حمله رژیم متجاوز صهیونیستی بازدید کرد و از نزدیک در جریان وضعیت آنها قرار گرفت.

مفتح با اشـاره به اینکه واحدهای تولیدی آسیب‌دیده به‌زودی به چرخه تولیـد بازمی‌گردند، گفت: وزیر صمت در این بازدید بر لزوم حمایت از واحدهای تولیدی بخش خصوصی آسیب‌دیده جهت بازسازی، تأمین تجهیزات و نیازهای آنان با همکاری وزارتخانه‌های مربوط و دستگاه‌های متولی، تاکید کرد تا تولید دچار وقفه نشود.

تأمین اقلام پروتئینی مورد نیاز ایام محرم

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران از پایداری وضعیـت تأمین و عرضه کالاهای اساسـی از جمله اقلام پروتئینـی در پایتخت خبـر داد و تأکید کـرد: با تلاش شبانه‌روزی و هماهنگی دستگاه‌های مرتبط، هیچ کمبودی در بـازار وجود ندارد و نظارت مسـتمر برای جلوگیری از گرانفروشی ادامه دارد و همچنین با همکاری کشتارگاه‌ها، نیازهای ماه محرم نیز در زمان لازم تأمین خواهد شد.

جبرئیل برادری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران درباره وضعیت تأمین کالاهای اساسی از جمله اقلام پروتئینی در روزهای گذشته و ایام محرم اظهار کرد: در حوزه اقلام پروتئینی مانند گوشت و مرغ، استمرار تولید داریم که این امر مانع ایجاد التهاب در سطح جامعه شده است. در راستای سیاست‌های کلان وزارت جهاد کشاورزی برای تأمین امنیت غذایی مردم در بهترین حالت ممکن، تولید و عرضه مسـتمر گوشـت مرغ با تلاش مرغداران استان روند خوبی دارد و وضعیت پایدار است. همچنین اسـتان‌های معین تهران روزانه گوشـت مرغ مورد نیاز پایتخت را تأمین می‌کنند؛ به طوری که روزانه تا ۱۵۰۰ تن گوشت مرغ در غرفه‌های میادین تره‌بار، واحدهای صنفی، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و سایر مراکز عرضه توزیع می‌شود.

وی افزود: عرضه گوشت، تخم‌مرغ و سایر اقلام پروتئینی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای بدون مشکل و با قیمت مصوب انجام می‌شـود. نظارت سـتادی و شهرستانی با همکاری دسـتگاه‌های ذی‌ربـط، اتحادیه‌هـا و تعاونی‌ها به‌صورت مستمر جریان دارد تا از هرگونه سودجویی یا گران‌فروشی جلوگیری شود.

برادری همچنین خاطرنشان کرد: با همکاری کشتارگاه‌ها، نیازهای ماه محرم نیز در زمان لازم تأمین خواهد شد.

هیجان سهامداران بورس بعد از ۹ روز تعطیلی

بورس تهران در نخستین روز معاملاتی هفته با کاهش بیش از ۵۰ هزار واحدی مواجه شد؛ افتی که نه از جنس تحلیـل، بلکه حاصل هیجان سـهامداران و البته فشـار نقدشوندگی پس از ۹ روز تعطیلی است.

بازار سـرمایه ایران در نخستین روز معاملاتی هفته با ریزش مواجه شـد. شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز با افت بیش از ۵۰ هزار واحدی (معادل ۱,۶۸ درصد) به عدد ۲ میلیون و ۹۳۰ هزار واحد رسید. شاخص هم‌وزن نیز با کاهش ۱۲۰۰۰ واحدی، افتی بیش از یک درصدی را تجربه کرد و در سطح ۹۱۱ هزار واحد ایستاد.

این افت گسـترده در حالی رقم خورد که فضای بازار به‌شـدت تحت تأثیر تحولات سیاسـی قرار گرفته است. بسیاری از فعالان بازار این وضعیت را ناشی از واکنش‌های هیجانی و البته فشـار نقدشوندگی پس از ۹ روز تعطیلی می‌دانند.

در جریان معاملات دیروز، ارزش صفوف فروش به بیش از ۳۳ هزار میلیارد تومان (۳۳ همت) رسـید. بسـیاری از نمادهای شاخص‌سـاز در صف فروش قفل بودند و امکان نقدشوندگی در اغلب سهم‌ها به‌شدت کاهش یافت.

گفتنی اسـت ارزش معامـلات بازار تاکنـون ۳ هزار میلیارد تومان اسـت که حـدود ۱۹۰۰ میلیارد تومان آن خروج پول است.

لازم به ذکر است بیشترین تأثیر منفی بر شاخص کل از سوی نمادهای فارس با ۷۵۷۱ واحد تأثیر منفی و فملی با ۴۹۲۱ واحد بود و بعد از آن به ترتیب شستا، کگل و تاپیکو نیز در میان نمادهای تأثیرگذار منفی قرار داشتند. همچنین در میان نمادهای پرتراکنش سهم‌هایی چون وبملت، فملی، وامید و فولاد همگی در کف مجاز روزانه معامله شدند و با صف‌های فروش گسترده مواجه بودند.

بازار فرابورس ایران نیز روز گذشته فشار فروش داشت. شـاخص کل این بازار با افت ۲۹۵ واحدی (معادل ۱,۰۹ درصد) به سـطح ۲۶ هزار و ۹۰۹ واحد رسـید. نمادهای آریا، بپاس، شگویا و زاگرس از جمله مهم‌ترین عوامل افت فرابورس بودند. کارشناسـان معتقدند عدم انجام اقدامات حمایتی از سـوی نهادهای مسـؤول، عامـل موج خروج سرمایه‌ها از بازار خواهد شد.

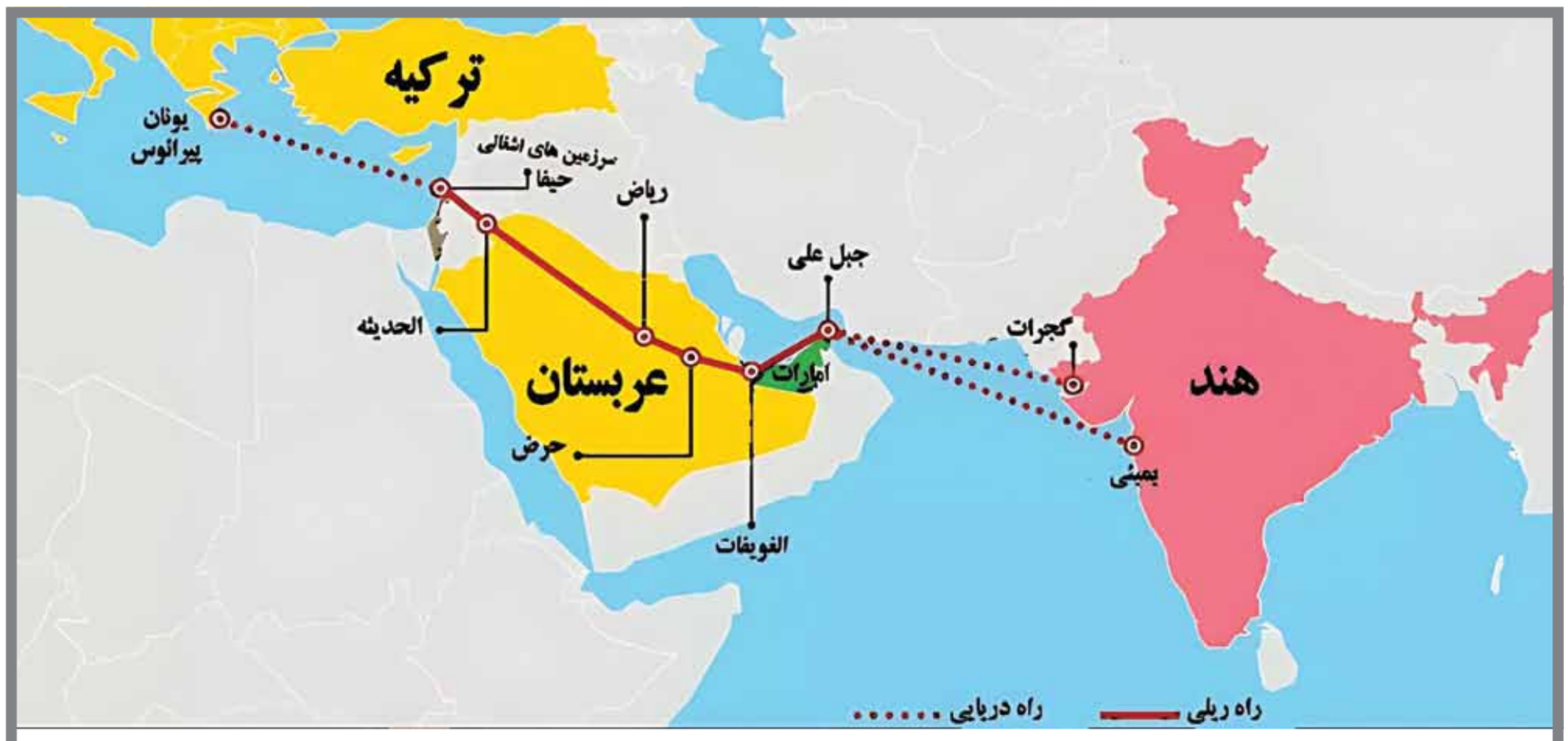

پاسخ موشکی ایران به رژیم صهیونیستی چگونه طرح‌های اقتصادی کلان غرب در منطقه را به چالش کشید

شکست کریدور IMEC

حملات ایران به حیفا جابه‌جایی سالانه ۳۰ میلیون تن کالا از این بندر را متوقف کرد

گروه اقتصادی: حملات موشکی و پهپادی ایران به بندر حیفا، بزرگ‌ترین بندر تجاری رژیم صهیونیستی، نقطه عطفی را در معادلات ژئوپلیتیک و اقتصادی منطقه رقم زد. این بندر که قرار بود به عنوان شاهراه اتصال هند به اروپا در قالب پروژه راهبردی «کریدور عرب - مدیترانه» (IMEC) ایفای نقش کند، اکنون به یکی از پرریسک‌ترین مناطق شرق مدیترانه بدل شده و عملا از چرخه تبادل بین‌المللی کالا خارج شده است.

این حملات موشکی و پهپادی، بخشی از پاسخ‌های قاطع تهران به تجاوزات مکرر رژیم صهیونیسـتی تلقی می‌شـود؛ پاسـخ‌هایی که با هدف مختل‌سـازی زیرساخت‌های حیاتی اقتصادی و لجستیکی تل‌آویو طراحی شدند. هدف اصلی، نه صرفاً تخریب فیزیکی، بلکه ایجاد اختلال در ساختار امنیتی - اقتصادی رژیمی است که وابستگی شدیدی به بندر حیفا دارد.

بر اساس گزارش مؤسسه امنیت دریایی «امبری» (AMBREY)، بندر حیفا به طور رسمی در فهرست مناطق پرریسک قرار گرفته و موجب کاهش شدید تردد کشتی‌ها و توقف روند صادرات و واردات شده است. این اختلال، در کوتاه‌مدت زنجیره تأمین کالاهای اساسی در رژیم صهیونیستی را با بحران مواجه کرده است. آمارها نشان می‌دهد بندر حیفا سالانه بیش از ۳۰ میلیون تن کالا و حدود ۱,۴ میلیون کانتینر را جابه‌جا می‌کرد و نقشـی کلیدی در تأمین سوخت، دارو، تجهیزات صنعتی و سایر نیازهای حیاتی رژیم ایفا می‌کرد. تعطیلی این بندر، تبعاتی زنجیره‌ای از کمبود کالا تا افزایش تورم و رکود اقتصادی را در پی خواهد داشت. از منظر اقتصادی، با توجه به بدهی ۳۵۷ میلیارد دلاری رژیم و نسبت ۶۹ درصدی آن به تولید ناخالص داخلی، تحلیل‌گران هشدار می‌دهند تداوم اختلال در عملکرد بندر حیفا می‌تواند ضربه‌ای جدی به اقتصاد شکننده این رژیم وارد کرده و خطر فروپاشی اقتصادی را در بلندمدت تشدید کند.

بندر حیفا که با واگذاری ۷۰ درصدی به شرکت بنادر آدانی هند و ۳۰ درصدی به گروه گادوت رژیم صهیونیستی خصوصی شـده بود، اکنون در شرایطی قرار دارد که امنیت آن به‌شدت تضعیف شده و توان ایفای نقش ترانزیتی خود را از دست داده است. برخی تحلیل‌گران، انفجار بندر بیروت در سال ۲۰۲۰ را نیز در راستای تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای حذف رقبای منطقه‌ای و تقویت موقعیت بندر حیفا ارزیابی می‌کنند. با این حال، حملات اخیر ایران در قالب عملیات «وعده صادق ۳» نشان داد این سیاست‌ها با شکست مواجه شده‌اند.

در همین حال، تلاش‌های اسرائیل برای تضعیف بنادر لاذقیه و طرطوس در سوریه نیز بی‌نتیجه مانده و اکنون بنادر حیفا، اشدود و ایلات به‌جای آنکه مزیت راهبردی باشند، به نقاط ضعف حیاتی تل‌آویو تبدیل شده‌اند. این تحولات گویای آن است که محور مقاومت با اتخاذ راهبردهای دقیق و ضربات هدفمند، موفق شده است نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و لجستیکی رژیم صهیونیستی را به اهرم‌های فشار مؤثر تبدیل کند؛ اهرم‌هایی که می‌توانند نقشه ژئوپلیتیک و اقتصادی منطقه را به طور بنیادین بازتعریف کنند.

در نهایت، این وضعیت نه‌تنها پیامدهای داخلی برای اسرائیل بـه همراه دارد، بلکه موجب افزایش نگرانی قدرت‌های جهانی نسبت به تشدید تنش‌ها در یکی از حساس‌ترین کریدورهای تجاری جهان شده است. از سوی دیگر، حملات ایران به بندر حیفا ضربه‌ای جدی و چندلایه به کریدور هند - خاورمیانه - اروپا (IMEC) وارد کرده است؛ کریدوری که شرکت مرسک، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین بازیگران صنعت حمل‌ونقل دریایی جهان، نقشی کلیدی در اجرای آن ایفا می‌کرد. پس از حملات ایران، شرکت مرسک اعلام کرد به دلیل افزایش ریسک امنیتی، تمام فعالیت‌های خود در بندر حیفا را به حالت تعلیق درآورده است. این تصمیم، عملا یکی از گلوگاه‌های اصلی کریدور IMEC را از مدار خارج کرده و زنجیره حمل‌ونقل کالا از هند به اروپا را با اختلال جدی مواجه ساخته است.

بندر حیفا قرار بود نقطه اتصال زمینی و دریایی در مسـیر ترانزیت کالا از جنوب آسیا به اروپا باشد اما توقف فعالیت‌های تجاری در این بندر، موجب افزایش هزینه‌های بیمه، زمان تحویل کالا و ریسک سرمایه‌گذاری در این مسیر شده است. از منظر ژئوپلیتیک نیز، حمله به حیفا نه‌تنها زیرساخت فیزیکی، بلکه اعتبار امنیتی و راهبردی پروژه IMEC را به چالش کشـیده اسـت. این تحول، تردیدهای جدی در میان سرمایه‌گذاران و شـرکای بین‌المللی ایجاد کرده و برخی تحلیل‌گـران از ورود پروژه به مرحله «رکود استراتژیک» سخن گفته‌اند؛ رکودی که حتی پیش از بهره‌برداری کامل، آینده این کریدور را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است.

در مجمـوع، حمـلات ایران به بندر حیفـا نه‌تنها فعالیت مرسک را در این بندر متوقف کرده، بلکه ستون فقرات کریدور IMEC را نیز فلج ساخته است. این رویداد بار دیگر نشان داد در سایه اقدامات بی‌ثبات‌کننده صهیونیستی‌ها، حتی بزرگ‌ترین پروژه‌های ترانزیتی نیز در برابر تحولات ژئوپلیتیک آسیب‌پذیرند. اکنون کریدور مرسک در مسیر IMEC با چالشی جدی مواجه است که می‌تواند آینده آن را به طور کامل بازتعریف کند.

افزون بر این، حملات ایران به بندر حیفا پیامدهایی فراتر از تخریب فیزیکی برجا گذاشته و به طور مستقیم بر چشم‌انداز سرمایه‌گذاری خارجی در این بندر و آینده کریدور IMEC تأثیر گذاشته است. فضای امنیتی بندر حیفا به‌شدت تضعیف شده و شرکت‌های بین‌المللی، بویژه در حوزه حمل‌ونقل، لجستیک و زیرساخت، تمایلی به ادامه یا آغاز سرمایه‌گذاری در این منطقه نشان نمی‌دهند. بندر حیفا که قرار بود به عنوان نقطه کلیدی در اتصال هند به اروپا از طریق خاک سـرزمین‌های اشـغالی و کشـورهای عربی ایفای نقش کنـد، اکنون به‌دلیل ناامنی و ریسـک‌های ژئوپلیتیک، جذابیت خود را برای سرمایه‌گذاران از دست داده است.

ایـن وضعیت عملا آینده کریدور IMEC را که با حمایت آمریکا، اسـرائیل و برخی کشورهای عربی طراحی شده بود، با چالش جدی مواجه کرده است. سرمایه‌گذاران خارجی که پیش‌تر به دنبال بهره‌برداری از موقعیت ژئوپلیتیک حیفا بودند، اکنون با تردیدهای جدی نسبت به بازگشت امنیت و ثبات در این منطقه روبه‌رو هستند. در نتیجه، حملات ایران نه‌تنها زیرساخت‌های حیفا را هدف قرار داده، بلکه اعتماد راهبردی سـرمایه‌گذاران بین‌المللی به این بندر و کل پروژه کریدور عرب - مدیترانه را نیز به‌شدت تضعیف کرده است. این تحول، ضربه‌ای راهبردی به طرحی اسـت که قرار بود جایگزینی برای مسیرهای تحت کنترل محور مقاومت باشد و اکنون خود به نقطه‌ای آسیب‌پذیر در معادلات منطقه‌ای تبدیل شده است.

هرچند آمار رسمی از میزان دقیق عقب‌افتادگی این پروژه منتشر نشده اما تعلیق فعالیت‌های مرسک در بندر حیفا و خروج سایر شرکت‌های بین‌المللی از این مسیر، عملا گلوگاه اصلی این کریدور را از کار انداخته و زنجیره حمل‌ونقل کالا از هند به اروپا را مختل کرده است. این وضعیت، نه‌تنها آینده پروژه را در هاله‌ای از ابهام فرو برده، بلکه اعتماد سرمایه‌گذاران و شرکای بین‌المللی، بویژه در اروپا، را نیز به‌شـدت تضعیف کرده اسـت. کشورهای اروپایـی که به کریدور IMEC به عنوان جایگزینی راهبردی برای مسیرهای سنتی مانند کانال سوئز یا مسیرهای تحت نفوذ محور مقاومت نگاه می‌کردند، اکنون با واقعیتی مواجه شده‌اند که در آن امنیت، پایداری و قابلیت اتکای این مسـیر به‌شدت زیر سوال رفته است.

این اختلال پیامدهای اقتصادی و راهبردی قابل توجهی برای اروپا به همراه داشته است. نخست آنکه ناامن شدن بندر حیفا باعث افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه شـده و مسیرهای جایگزیـن، طولانی‌تر و پرهزینه‌تر از مسـیر طراحی‌شـده در IMEC هستند. دوم، کاهش سرعت زنجیره تأمین و تأخیر در تحویل کالاها، بویژه در حوزه‌های حساس مانند انرژی، فناوری و کالاهای صنعتی، فشار مضاعفی بر شرکت‌های اروپایی وارد کرده اسـت. سوم، این تحولات موجب تضعیف اعتماد اروپا به پروژه‌های ترانزیتی تحت حمایت آمریکا و اسرائیل شده و احتمال مشارکت مجدد آنها در چنین طرح‌هایی را کاهش داده است.

در این میان، برخی کشورهای اروپایی به دنبال ارزیابی مجدد مسـیرهای تجاری خود هستند و نگاه‌ها به گزینه‌هایی مانند کریدور شمال - جنوب (INSTC) که از مسیر ایران، روسیه و آسیای مرکزی عبور می‌کند، افزایش یافته است. این کریدور که از ثبات نسبی بیشتری برخوردار است، می‌تواند در صورت توسعه زیرساخت‌ها و تضمین امنیت، به گزینه‌ای واقع‌گرایانه‌تر برای اروپا تبدیل شود.

در نهایت، تحولات اخیر نشان می‌دهد امنیت ژئوپلیتیک، عنصر بنیادین در موفقیت پروژه‌های ترانزیتی اسـت. حملات ایران به بندر حیفا، تنها یک پاسخ نظامی به تجاوزات اسرائیل نبود، بلکه به عنوان یک اقدام راهبردی، توانست یکی از مهم‌ترین پروژه‌های اقتصادی و ژئوپلیتیک محور غربی - عبری - عربی را به چالش بکشد. اکنون، کریدور IMEC در وضعیتی بحرانی قرار دارد و آینده آن، بیش از هر زمان دیگری، به تحولات میدانی و بازتعریف موازنه قدرت در منطقه گره خورده است.

تازه‌ترین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت تورم در کشور حاکی از عدم واکنش اقتصاد به تنش‌های اخیر است

بی‌توجهی تورم به جنگ

گروه اقتصادی: در آغاز تابستان ۱۴۰۴، اقتصاد ایران در حالی وارد فصل جدیدی از تحولات می‌شود که نشانه‌هایی از ثبات نسبی در برخی شاخص‌های کلان اقتصادی به چشم می‌خورد. کاهش تدریجی نرخ تورم نسبت به اوج‌های سال‌های گذشته، تلاش‌های بانک مرکزی برای مهار رشـد نقدینگی و افزایش تمرکز بر اصلاحات ساختاری، همگی نویددهنده آغاز مسیری هستند که می‌تواند به بهبود تدریجی فضای اقتصادی کشور منجر شود. هرچند چالش‌های جدی همچنان پابرجاست اما شکل‌گیری گفتمان جدیدی در حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی و افزایش شفافیت آماری، زمینه را برای تحلیل دقیق‌تر و تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر فراهم کرده است.

در این چارچوب، بررسـی روند تورم در ماه‌های اخیر و تحلیل عوامل مؤثر بر آن، می‌تواند تصویری روشن‌تر از چشم‌انداز اقتصادی سـال جاری ارائه دهد. در خردادماه ۱۴۰۴، تازه‌ترین گزارش مرکز آمار ایران از وضعیت تورم در کشـور حاکی از تداوم وضعیت قبلی تورم اسـت. شاخص قیمت مصرف‌کننده در این ماه به عدد ۳۸,۱ رسید که نسبت به ماه قبل ۳,۳ درصد، نسبت به خرداد سال گذشته ۳۹,۴ درصد و در مقایسه با میانگین دوازده‌ماهه منتهی به این ماه نسـبت به دوره مشابه سال قبل، ۳۴,۵ درصد افزایش داشته است. در میان استان‌ها، خراسان جنوبی با ثبت تورم ماهانه ۵,۷ درصدی، بیشترین رشد قیمت‌ها را تجربه کرده و در مقابل، بوشهر با تورم ۱,۳ درصدی کمترین افزایش را داشته است. همچنین در شاخص تورم نقطه به نقطه، هرمزگان با ۴۴,۷ درصد در صدر و خراسان جنوبی با ۳۳,۲ درصد در پایین‌ترین سطح قرار دارند. در شاخص تورم سالانه نیز سمنان با ۳۸,۷ درصد بالاترین و سیستان و بلوچستان با ۳۰,۸ درصد پایین‌ترین نرخ را ثبت کرده‌اند.

نگاهی به وضعیت تورم در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد نرخ تورم سالانه کشور در پایان آن سال به ۳۲,۵ درصد رسید. تورم نقطه به نقطه در اسفندماه همان سـال ۳۷,۱ درصد بود که بیانگر افزایش قابل توجه هزینه‌های خانوار نسبت به اسفند ۱۴۰۲ است. شاخص قیمت مصرف‌کننده نیز در اسفند ۱۴۰۳ به عدد ۳۱۵,۷ رسید که نسبت به بهمن‌ماه، ۳,۳ درصد رشد داشت. این آمارها نشان می‌دهد اگرچه نرخ تورم نسبت به سال‌های پیشین اندکی کاهش یافته اما همچنان در سطح بالاست که فشار معیشتی قابل توجهی بر خانوارها وارد می‌کند. آمارها برای سال ۱۴۰۴ چندان قابل پیش‌بینی نیست. با وجود تلاش‌های بانک مرکزی برای کنترل رشد نقدینگی و اعمال سیاست‌های انقباضی، کارشناسان اقتصادی معتقدند تورم در سال جاری نیز در همین سطوح باقی خواهد ماند. برخی برآوردها حاکی از آن است که نرخ تورم ممکن است در محدوده ۳۵ درصد تثبیت شود و در سناریوهای بدبینانه، حتی به سطوح بالای ۴۰ درصد نیز برسد. عوامل متعددی در شکل‌گیری این چشم‌انداز نقش دارند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به کسری بودجه ساختاری دولت و احتمال تأمین مالی آن از طریق منابع تورم‌زا، افزایش نرخ ارز رسمی و حذف ارز ترجیحی برای برخی کالاهای اساسی، تداوم تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های تجاری، کاهش اعتماد عمومی و تثبیت انتظارات تورمی در سـطح بالا اشـاره کرد. همچنین ناترازی‌های ساختاری در حوزه انرژی، یارانه‌ها و نظام بانکی، کارایی سیاست‌های ضدتورمی را کاهش داده و زمینه‌ساز پایداری تورم در اقتصاد شده‌اند. در مجموع، بدون اصلاحات ساختاری در نظام مالی و بودجه‌ای، کنترل انتظارات تورمی و بهبود روابط خارجی، کاهش معنادار نرخ تورم در سال ۱۴۰۴ بعید به نظر می‌رسد. در چنین شرایطی، اقتصاد ایران در معـرض خطر ورود به دوره‌ای از تورم مزمن و نابرابری اقتصادی فزاینده قرار دارد که می‌تواند ثبات اقتصادی و اجتماعی کشور را با چالش‌های جدی مواجه سازد.

سال ۱۴۰۴ مسیر تورم در اقتصاد ایران تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل سـاختاری، پولی و سیاسی قرار دارد که هر یک به‌تنهایی می‌توانند جهت‌گیری نرخ تورم را تغییر دهند. بر اساس تحلیل‌های کارشناسان اقتصادی، مهم‌ترین عامل اثرگذار بر تورم در سال جاری، کسـری بودجه ساختاری دولت است. با توجه به برآوردها، دولت با کسری بودجه‌ای قابل توجه مواجه است که در صورت تأمین از منابع تورم‌زا مانند استقراض از بانک مرکزی یا فروش اوراق بدون پشتوانه، می‌تواند به افزایش پایه پولی و در نهایت رشد تورم منجر شود.

در کنار آن، رشد نقدینگی نیز یکی از محرک‌های اصلی تورم در سال ۱۴۰۴ خواهد بود. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد نرخ رشد نقدینگی در سـال جاری ممکن است از ۳۰ درصد فراتر نرود؛ در این شرایط قیمت‌ها نیز تثبیت خواهند شد.

نوسانات نرخ ارز نیز نقش مهمی در شکل‌گیری انتظارات تورمی ایفا می‌کند. در ماه‌های اخیر افزایش نرخ ارز چندان زیاد نبوده و همین باعث شده انتظارات تورمی در جامعه تقویت نشود. در اقتصادی که بخش قابل توجهی از کالاهای مصرفی و واسطه‌ای به واردات وابسته است، هرگونه بی‌ثباتی در بازار ارز به‌سرعت به افزایش قیمت‌ها در بازار داخلی منجر می‌شود و به همین دلیل رویکرد کشور ایجاد ثبات ارزی است. با وجود تداوم تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های تجاری، بویژه در حوزه صادرات نفت و دسترسی به منابع ارزی، توان دولت در تأمین کالاهای اساسـی و کنترل بازار محدود نشده و زمینه‌ساز ثبات قیمت‌ها شده است.

ناترازی‌های اقتصاد ایران، از جمله در حوزه انرژی، یارانه‌ها و نظام بانکی، از عوامل پایداری تورم اسـت. ایـن ناترازی‌ها باعث افزایش هزینه‌های دولت و کاهش کارایی سیاست‌های ضدتورمی می‌شوند. با این حال در تورم نقطه به نقطه رشد قابل ملاحظه‌ای اتفاق نیفتاده است. در کنار این مسائل، سیاست‌های حمایتی کارآمد و متمرکز نیز می‌تواند فشارهای معیشتی ناشی از تورم را به طور مؤثر کاهش دهد و در نتیجه، طبقات متوسط و پایین جامعه کمترین آسیب را متحمل شوند.

بر اساس این شرایط، سناریوهای مختلفی برای نرخ تورم در سال ۱۴۰۴ مطرح شده است. در خوش‌بینانه‌ترین حالت، در صورت ثبات نسـبی سیاسی، کنترل کسری بودجه و رشد اقتصادی حدود ۲ تا ۳ درصد، نرخ تورم می‌تواند در محدوده ۳۵ درصد تثبیت شود. در سناریوی میانه، با تداوم تحریم‌ها، رشد نقدینگی بالا و رشد اقتصادی ضعیف، نرخ تورم بین ۳۵ تا ۳۷ درصد پیش‌بینی می‌شـود اما در سناریوی بدبینانه، در صورت تشدید تحریم‌ها، کاهش صادرات و رشد اقتصادی منفی، احتمال جهش تورم به سطوح بالای ۴۰ درصد نیز وجود دارد. در مجموع، چشم‌انداز تورم در سال ۱۴۰۴ به‌شدت وابسته به نحوه مدیریت سیاست‌های مالی و پولی، کنترل انتظارات تورمی و بهبود روابط خارجی است. بدون اصلاحات ساختاری و هماهنگی در سیاست‌گذاری، خطر ورود اقتصاد ایران به دوره‌ای از تورم مزمن و نابرابری اقتصادی فزاینده، بسیار جدی خواهد بود.

شاخص قیمت کل کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور و درصد تغییرات آن به تفکیک استان - خرداد ماه ۱۴۰۴ (درصد)

نام استان	شاخص کل					خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و دخانیات					کالاهای غیر خوراکی و خدمات				
	شاخص کل	تورم ماهانه	تورم نقطه به نقطه	نرخ تورم سالانه	ضریب اهمیت	شاخص	تورم ماهانه	تورم نقطه به نقطه	نرخ تورم سالانه	ضریب اهمیت	شاخص	تورم ماهانه	تورم نقطه به نقطه	نرخ تورم سالانه
کل کشور	۳۴۸.۱	۳.۳	۳۹.۴	۳۴.۵	۲۹.۹۴	۴۰۷.۲	۴.۹	۴۲.۳	۳۲.۷	۳۱.۵۸	۲۲۳.۴	۲.۵	۳۷.۹	۳۵.۵
آذربایجان شرقی	۳۶۴.۹	۴.۵	۴۰.۱	۳۳.۲	۳۱.۵۸	۴۱۰.۳	۵.۳	۴۲.۷	۳۱.۷	۳۳.۴۹	۳۴۹.۰	۴.۵	۳۸.۸	۳۴.۰
آذربایجان غربی	۳۸۰.۵	۴.۵	۴۳.۶	۳۷.۶	۳۳.۴۹	۴۰۵.۸	۵.۲	۴۱.۱	۳۱.۸	۲۲.۹۸	۶۶.۶۱	۴.۱	۴۵.۱	۴۱.۰
اردبیل	۳۵۸.۰	۳.۰	۳۷.۹	۳۵.۵	۲۲.۴۹	۴۱۶.۸	۴.۳	۴۶.۰	۳۱.۲	۲۲.۹۸	۶۷.۵۱	۲.۸	۳۹.۱	۳۸.۳
اصفهان	۳۷۶.۰	۳.۸	۴۰.۵	۳۶.۶	۲۸.۹۳	۴۱۰.۵	۴.۹	۳۸.۸	۳۳.۰	۲۵.۱۱	۷۱.۵۷	۳.۳	۴۱.۳	۳۸.۷
البرز	۳۶۶.۴	۴.۴	۳۹.۱	۳۲.۹	۲۵.۱۱	۴۲۴.۶	۷.۰	۴۸.۰	۳۹.۰	۳۹.۸۶	۷۴.۸۹	۳.۴	۳۵.۷	۳۲.۴
ایلام	۳۸۰.۸	۴.۶	۴۳.۸	۳۷.۳	۳۹.۸۶	۴۱۸.۰	۵.۱	۴۱.۹	۳۱.۳	۲۷.۱۷	۶۰.۱۴	۴.۳	۳۵.۱	۴۲.۲
بوشهر	۳۲۱.۰	۱.۳	۳۷.۲	۳۳.۰	۲۹.۱۷	۳۷۷.۹	۲.۰	۳۸.۴	۳۴.۲	۲۱.۹۱	۶۰.۸۳	-۰.۷	۳۸.۴	۳۳.۰
تهران	۳۲۴.۳	۲.۸	۳۷.۰	۳۴.۱	۲۱.۹۱	۳۹۸.۲	۵.۲	۴۱.۵	۳۳.۳	۲۹.۶۲	۷۸.۰۹	۱.۹	۳۰.۳	۳۴.۹
چهارمحال وبختیاری	۳۷۸.۸	۴.۰	۴۲.۵	۳۳.۱	۲۹.۶۲	۴۱۳.۵	۴.۸	۴۱.۸	۳۰.۸	۳۳.۱	۶۰.۳۶	۳.۵	۳۵.۰	۳۵.۰
خراسان جنوبی	۲۵۵.۱	۵.۷	۴۳.۲	۳۱.۹	۳۹.۱۹	۲۸۵.۶	۸.۱	۳۲.۱	۱۹.۲	۳۰.۷۸	۶۰.۸۱	۴.۱	۳۳.۵	۳۶.۳
خراسان رضوی	۳۵۳.۱	۳.۴	۳۸.۰	۳۴.۸	۳۰.۷۸	۴۲۶.۲	۶.۰	۴۲.۰	۳۴.۴	۲۹.۲	۶۹.۲۲	۱.۹	۳۲.۰	۳۵.۱
خراسان شمالی	۳۶۷.۷	۴.۳	۴۲.۱	۳۴.۱	۲۹.۳۹	۴۱۳.۲	۶.۲	۴۶.۰	۳۱.۴	۲۸.۷۶	۶۰.۶۱	۱.۸	۳۳.۸	۳۶.۱
خوزستان	۳۴۵.۵	۲.۵	۴۲.۷	۳۵.۶	۲۸.۷۶	۳۹۴.۱	۲.۴	۴۲.۲	۳۲.۵	۲۹.۵۵	۶۱.۴۴	۱.۸	۳۱.۷	۳۸.۲
زنجان	۳۲۶.۳	۲.۵	۴۰.۱	۳۴.۹	۲۹.۵۵	۳۹۹.۷	۵.۲	۴۴.۲	۳۰.۶	۳۷.۹۴	۷۰.۴۵	۲.۶	۳۰.۹	۳۴.۱
سمنان	۳۶۵.۲	۵.۴	۴۴.۶	۳۸.۷	۳۷.۹۴	۴۲۱.۳	۶.۶	۴۵.۵	۳۵.۸	۳۱.۷۹	۶۲.۰۶	۴.۵	۳۲.۱	۴۰.۸
سیستان وبلوچستان	۳۲۵.۵	۳.۱	۴۲.۳	۳۰.۸	۳۸.۸۴	۳۹۶.۷	۴.۱	۴۵.۶	۲۹.۱	۳۰.۵۷	۶۱.۱۶	۲.۲	۲۸.۳	۳۲.۴
فارس	۳۴۲.۲	۲.۲	۴۱.۰	۳۵.۴	۳۰.۵۷	۴۱۲.۲	۲.۸	۴۷.۵	۳۴.۰	۳۳.۰۲	۶۹.۴۳	۳.۰	۳۱.۱	۳۶.۱
قزوین	۳۴۳.۸	۳.۷	۴۱.۰	۳۵.۴	۳۳.۰۲	۴۱۲.۹	۷.۰	۴۶.۶	۳۳.۸	۳۱.۷۹	۶۶.۹۸	۱.۸	۳۳.۸	۳۷.۰
قم	۳۴۹.۴	۳.۲	۳۹.۲	۳۴.۷	۳۱.۷۹	۳۸۴.۹	۴.۵	۳۷.۸	۳۱.۵	۳۸.۴۲	۶۸.۲۱	۲.۶	۳۳.۴	۳۶.۴
کردستان	۳۸۱.۶	۳.۶	۴۲.۱	۳۵.۸	۳۸.۴۲	۴۱۶.۰	۴.۵	۴۱.۵	۳۲.۰	۳۸.۲۵	۶۱.۷۵	۳.۰	۳۶.۰	۳۸.۷
کرمان	۳۵۰.۶	۲.۶	۳۸.۲	۳۱.۰	۳۷.۴۹	۴۲۰.۱	۴.۸	۴۲.۶	۳۰.۹	۳۸.۲۵	۶۲.۵۱	۲.۵	۳۳.۵	۳۰.۳
کر